

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Sm. Tveta h.
Rogberga
Kristina Isaksdotter
F. i R. 1850

Uppteckn. av Kjell Hagberg
somnaren 1928

Vaggvisa.

Gunnar hade en liten gullvagn
däruti han åkte
Hade en liten piska i sin hand
Han smällde så många han råkade

Drängar och pigor hade han nog
Hästar och vagnar till husbehov
och många små pyttor på taket.

(9.5)

766

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2.2

Sm. Tveta h.
Rogberga
Kristina Isaksdotter
f. imR. 1850

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928

Vaggvisa.

Skatan sitter på ladugårdstak

och sjönger för sina döttrar:

vad ska vi i vinter bo
vi frysa om våra föttrar.

Vi ska resa till Danmark

och köpa skor för ennhalver mark.

Tre trinna pepparkorin

Göken galer i silverhorn

och bocken slår i trumma

så hela jorden gungar.

Sm. Tveta h.
Rogberga
Kristina Isaksdotter
F. i R. 1850

^uUppteckn. av Kjell Hagberg
" sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

M A T R Ä T T E R .

Vid begravningar användes alltid "plockkött", d.
v.s. kalvkött i bitar, som lågo i sitt spad, till
frukost.

Stek förekom ej förr vid ~~begravningar~~ kalasen,
utan man använde salt kött och fläsk. Lutfisk~~mar~~ var en
stående rätt, likaså bruna bönor, sötost, viter gröt
och ostkaka.

Maten vid begravningar.

Till frukosten innan begravningen fick man bröd,

smör, ost, ölost/d.v.s. mjölk i dricka/ , plock-
kött och "frukostsup".

Till middagen efter begravningen fick man smör,
bröd, ost, dricka/ driäkat dracks ur en stor gemensam
kanna av tenn eller trä, som gick bordet runt/ , kokt
salt kött eller fläsk och bruna hönor/ ibland även ris-
grynspudding till köttet/, lutfisk och potatis, viter
gröt, sötost, saft - eller bärkrämmed vispad grädde,
samt flera "middagssupar".

Kvällsmaten bestod av rätter från middagen.

Gröt.

Vitergröt användes vid högtiderna. Den var upplaggd på stora tennfat och var rutad med saffran eller kanel.

I vardags-~~slag~~ åt man mjölgröt. Den lades upp i ett stort lerfat, ur vilket alla åt. Mjölk fick man i varsin ler- eller tennskål.

Havregröt förekom mera sparsamt, men man kokade i stället välling av grynen, som maldes hemma. Havren lades i ett stort kar och kokande vatten hälldes på. När säden vatten draget omkring en timma, hälldes vattnet bort och säden torkades i bakugnen. Maldes sedan till gryn på en handkvarn av sten.

Småland
Kryburger sv.

4

766

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

uppt. av Hjalmar Hagberg
1928. 6.

6

Brödsorter.

(I vardagslag användes blandbröd eller s.k. hålb-
bröd av havre och råg. De fattiga åto havrebröd.

Vid bjudningar användes siktebröd av siktat rågmjöl.
Vidare bakade man potatislimpor av riven, kokt potatis
och rågmjöl. Detta blandades och fick stå över natten
och jäsa. Som jäst användes "brygdjäst", som man fick
vid brygden.

Vörtebröd. I detta lades vört och sirap.

Enebärslimpor. Enebär repades, torkades och maldes,
samt brygdes. Det söta togs undan och användes till
bak.

Hästbröd kallades ett slags havrebröd, som man gav
hästarna, när man var ute och skjutsade.

Limporna förvarades i kistor eller kittlar. Hålb-
brödet hängdes att torka i taket i köket eller stugan
och lades sedan ner i ett kar.

Potatisrätter.

Potatisen användes i vardagslag oskalad, vid fester skalade man den. Vidare användes den till potatis- och rotmos, pannkaka oc soppa.

Potatispannkaka . Kokt potatis stöttes till mos. Morötter koktes och revos sönder och blandades med potatisen, jämte någon sked mjöl och litet salt. Bakades i järnpannor och användes till aftonvard tillsammans med stekt fläsk. Ibland stektes den upp i skivor till frukost.

Potatissoppan gjordes av potatis, morötter, kolrötter och sovelspad.

Lingon blockades förfärligt mycket och koktes ner i stora tunnor. De sötades ej och åtos med mjölk.

Mjölk. Av mjölken beredde man viter gröt, havregrynsvälling, pannkaka, stenkakor, våfflor, ölost, sötost, ostkaka, filbunke , ost m.m.

Grädden sparade man ihop dag för dag och kárnade smör av. Man hade dragkärnor med en korsstake inuti. Smöret packades i träbyttor med lock och gömdes till marknaden eller andra stadsbesök.

766

7
9

Sm. Tveta h.
Rogberga
Kristina Isaksdotter
F. i R. 1850.

Uppteckn. av Kjell Hagberg
sommaren 1928.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Gåta.

Vad är det som bruden ser varje dag,
kungen någon gång,
men Gud aldrig?

Svar: Sin like.